

متوجه:
بهنام ذوالقدر
دکتری
فلسفه-منطق
دانشگاه
تربیت مدرس
مدارس فلسفه

آغاز
پایان

متألف

غیر

یادداشت مترجم:

تونی ابوت^۱ نخست وزیر پیشین (۲۰۱۳-۲۰۱۵) استرالیاست. دولت او نسبت به تخصیص بودجه برای پژوهش در حوزه فلسفه و اکشن منفی نشان می‌داد و قصد کاهش آن را داشت. از نظر آن‌ها بسیاری از پژوهش‌های فلسفی بی‌فائده بوده و آن را صرف‌هدر دادن پول مردم تلقی می‌کردند. گراهام پریست^۲، یکی از مهم‌ترین فیلسوفان و منطق‌دانان معاصر — که بیشتر عمر کاری خود را در استرالیا گذرانده — با نوشتن گفتگوی خیالی به سبک محاورات افلاطون، میان سقراط و نخست وزیر وقت استرالیا به نقد این نگرش دولت پرداخته و تلاش دارد به این پرسش پاسخ دهد.

سایت www.theconversation.com در نوامبر ۲۰۱۳ این متن بریست را منتشر کرد. اهمیت حمایت مالی دولتها از رشته‌های علوم انسانی به خصوص فلسفه واضح است. در اینجا به جزئیات این موضوع و آنچه در استرالیا گذشت، نخواهیم پرداخت. آنچه در ادامه می‌آید ترجمه متن مذکور است.

ملاقات سقراط و تونی ابوت

سقراط فیلسوف یونان باستان به جرم منحرف کردن جوانان آن محکوم به مرگ و مجازات شد. بعد از که فیلسوفان معاصر به سرنوشت مشابهی دچار شوند. در حقیقت برایشان بیشتر متهم است که به جرم ناسازگاری با جامعه، حذف شوند. به همین دلیل ممکن است تصور شود که حمایت از فیلسوفان و پژوهش‌های فلسفی مدر دادن پول مردم است: همان‌گونه که اخیراً اندر و راب^۳ وزیر کنونی بازرگانی و سرمایه‌گذاری استرالیا عنوان کرده است: «مانع ملی با سرمایه‌گذاری بر روی پژوهشی که به توسعه و قدرت تویید بیشتر کمک می‌کنند، به شکل بهتری حفظ می‌شود.»

بی تردید، سقراط اگر بود از این حرف احساس خوبی بیندازی کرد.

- 1 Tony Abbott
2 Graham Priest
3 Andrew Robb

شخصیت‌ها در نوشته زیر کاملاً خیالی هستند. هر گونه شباهتی به اشخاص حقیقی (مرده یا زنده) کاملاً تصادفی است.

نویسنده:
گراهام پریست
فیلسوف
و منطق‌دان
معاصر

آقای نخست وزیر

ابوت: چی هستم؟
سرقاط: متأسف.
ابوت: خب، نه، دقیقاً تو سر راه بودی. این فقط یک عارت زبانی بی محتواست.
سرقاط: مثل آخ؟
ابوت: بلد... اوم، نه... نه دقیقاً.
سرقاط: اما «متائب» یک معنای دارد.
ابوت: البته.
سرقاط: که تو متأسفی.
ابوت: بی‌شک.

در یک صحیحگاه زیبا در پارک. سقراط بیرون در حال قدم زدن است. تونی ابوت پیش از رفتن سر کار مشغول دورچرخه سواری است. سقراط تصمیم می‌گیرد بر روی نیمکتی در پارک کمی لم بدهد. غرق در اندیشه در حالی که پاهایش را به سمت جلو دراز کرده است. ابوت با دورچرخه‌اش از روی پای سقراط در می‌شود.

سرقاط: آخ.
ابوت: (می‌ایستد) متأسفم.
سرقاط: هستی؟

آقای نخست وزیر

ابوت: خب الیته که آدم می خواهد به قدرت برسد؛ اما همه این را می خواهند چون وقی در قدرت باشند می توانند کارهایی برای منافع عموم انجام بدهند که در غیر این صورت نمی توانند.

سقراط: بله، می شناسم. نخست وزیر هستی؛ اما به نظر می رسد از نوع ریاکارش.

ابوت: (عصبانی) و تو که هستی مردک؟

سقراط: سقراط.

ابوت: سقراط؟ [این اسم] یونانی است، نه؟

سقراط: بله.

ابوت: پس مهاجری؟

سقراط: به نوعی.

ابوت: (با بدگمانی) خب، آقای سقراط. کار شما چیست؟

سقراط: فیلسوف.

ابوت: فکر؟ این دیگر چه جور شغلی است؟

سقراط: شغل نیست. یک جور آدم است.

ابوت: یک جور آدم؟ و این آدمهای فیلسوف چه کار می کنند؟

سقراط: آن ها فکر می کنند، سوال می پرسند و درباره ایده های مختلف گفتگو می کنند.

ابوت: فکر؟ نمی توانی کاری مفیدتر از این پیدا کنی؟

سقراط: مفید برای چه کسی؟

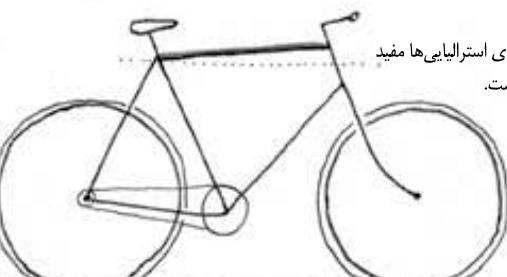
ابوت: خب، برای همه مردم، شاید می توانستی یک وکیل بشی. ما به وکالی زیادی احتیاج داریم. یا یک حسابدار. آن ها همیشه مفیدند. یا مثلاً من را بین؛ من یک سیاستمدارم و سیاستمدارها به همه کمک می کنند.

ابوت: [خیره به سقراط] انجام داد کارهایی مثل راه ندادن مهاجران غیر قانونی به استرالیا.

سقراط: مذرت می خواهم ولی این مورد خیلی کمک نمی کند.

رسیدن به قدرت و حفظ آن می کنند.

ابوت: به کسانی که به صورت قانونی اینجا هستند

1 www.abc.net
2 Kevin Rudd

ابوت: بله.

سقراط: خب، من یک استرالیایی ام، پس اگر آن کار بخشی از منافع عموم باشد برای من هم مفید است.

ابوت: بله، حتی تو.

سقراط: خب، فرض کن که تو از من بپرسی که یک مهاجر کیست؟» و من بگویم «کسانی مثل من»، این خیلی کمکی نمی کند.

ابوت: نه، واقعاً.

سقراط: برای اینکه مردها شیوه من اند، فیلسوفها شیوه من اند، کسانی که پای کبود دارند شیوه من اند؛ ولی این ها را تبدیل به یک مهاجر نمی کند.

ابوت: بی شک.

سقراط: پس تو نمی توانی جواب سوال من را با یک مثال بدھی. برای فرمیدن اینکه منافع عموم چیست، نیاز به یک تعریف داریم.

ابوت: خب، اگه این چیزی است که تو می خواهی که خیلی ساده است.

سقراط: بفرمایید.

ابوت: هر چیزی که برای همه مفید باشد، بخشی از منافع عموم است.

سقراط: اما این مهاجران غیر قانونی که دریارشان صحبت می کردی...

ابوت: آن ها چی؟

سقراط: تو گفتی که راه ندادن آن ها به کشور در جهت منافع عموم است. ولی این درجهت منافع اون هانیست.

ابوت: خب، معلوم است که منظور من همه نبودند.

منظور من استرالیایی ها بود.

سقراط: خب، هر چیزی که برای استرالیایی ها مفید باشد، بخشی از منافع عموم است.

ابوت: از کجا باید بدانم؟ شاید یکی در هر ۱۰۰۰۰ نفر؟

سقراط: و چنین قانونی در جهت منافع عموم است؟

ابوت: بله.

سقراط: آقای ابوت، پس چیزی که بخشی از منافع

عموم است، نمی تواند چیزی باشد که برای اغلب

استرالیایی‌ها مفید است. چرا که این قانون به

۹۹۹۹ نفر دیگر از این ۱۰۰۰۰ نفر فایده نمی‌رساند.

ابوت: بین آقای زبل خان سقراط، تو خلی خوب

می‌دانی که منظور من چیست. لازم نیست که برای

اغلب استرالیایی‌ها مفید باشد؛ تنها یک گروه مهمی

از استرالیایی‌ها.

سقراط: می‌فهمم، [مکث می‌کند] به من گفتن تو با

ازدواج همجنس گرایان مخالف هستی.

ابوت: بله، ازدواج بیوندی بین زن و مرد هست. همیشه

هم همینطور بوده و همینطور هم باید باشد و بماند!

سقراط: چه درصدی از مردم همجنس گرا هستند؟

ابوت: من آخر از کجا باید جواب این سوال را بدانم؟

سقراط: خب، فکر می‌کنی بیشتر از یک در ۱۰۰۰۰

نفر باشد؟

ابوت: بله، من فکر می‌کنم که خیلی بیشتر از این باشد.

از این همه هیاهوی سیاسی ای که به پامی کنند.

سقراط: خب پس حداقل به مهمی کسانی هستند

وجه هم نمی‌توانست تهدیدی برای مردمی باشد که در استرالیا زندگی می‌کنند.

ابوت: آما تو می‌دانی که این تنها بخشی از دلیل فرستادن نیرو بود. غیر از این، هدف رهایی از یک دیکتاتور بی‌رحم و برقراری دموکراسی برای آن کشور بود.

سقراط: و این به نفع چه کسی بود؟

ابوت: مسلمان مردم عراق.

سقراط: اما آقای ابوت، تو گفتی که منافع عمومی چیزی است که به استرالیایی‌ها سود برساند، نگفته؟ و مردم عراق صرفاً مهاجران غیرقانونی‌اند نه استرالیایی.

ابوت: آقای سقراط، ساده‌گارانه با مسلسله برخورد نکن. دولت‌های نمی‌توانند خودشان را از بقیه جهان جدا کنند. آن‌ها باید یک تصویر کلی از نقش استرالیا در جهان داشته باشند. آن‌ها باید در جهت منافع ملی عمل کنند.

سقراط: پس اشغال عراق در جهت منافع عمومی بود؟

ابوت: بله.

سقراط: و این «منافع ملی» که ازش حرف می‌زنی، همان منافع عموم است یا با آن فرق می‌کند؟

ابوت: منظور را نمی‌فهمم، آقای سقراط. از چه حرف می‌زنی؟

سقراط: خب، آیا چیزی می‌تواند جزء منافع ملی باشد اما جزء منافع عموم نباشد؟ آیا چیزی می‌تواند جزء منافع یک کشور باشد؛ اما به نفع مردمانش نباشد؟

ابوت: نه، اینکه احتمانه است. کشور چیزی فراتر و

بیشتر از مردمش نیست. یک کشور تنها برآیند عمل

جمعی مردمش است.

سقراط: و آیا چیزی ممکن است جزء منافع عموم باشد اما نه منافع ملی؟ چیزی می‌تواند برای مردم

مفید و برای کشور مضر باشد؟

که از ویلجر استفاده می‌کنند.

ابوت: آره، فکر کنم.

سقراط: و قطعاً شامل منافع آن‌هاست که به آن‌ها اجازه داده بشود روابطشان را مثل بقیه مردم علی‌کنند.

ابوت: شاید.

سقراط: خب به نظر می‌رسد موافق منافع عموم باشد که این نوع از ازدواج حجاز محسوب نشود.

ابوت: اوم ... نه. این مورد کاملاً فرق دارد. اگر از استرالیایی‌ها پرسی که آیا لزوم قانون دسترسی ویلجر به ساختمان‌های عمومی را تأیید می‌کنند، آن‌ها خواهند گفت بله. استرالیایی‌ها مردم فهیمی هستند؛ اما اگر از استرالیایی‌ها پرسی که با ازدواج همجنس‌گرایان موافق‌اند، بخش عظیمی از جمیعت مخالف آن خواهند بود.

سقراط: پس چیزی باید مورد تأیید اکثر استرالیایی‌ها باشد تا ذیل منافع عموم قرار بگیرد؟

ابوت: بله، قطعاً. چطور ممکن است چیزی در راستای منافع عموم باشد در حالی که نمی‌خواهند اتفاق بیفتد؟

سقراط: فهمیدم. [مکث می‌کند] یاد می‌آید که چند سال پیش تو در دولتی بودی که برای اشغال عراق

نیروی نظامی فرستاد.

ابوت: بله که بودم.

سقراط: و از این قصبه حمایت کردی؟

ابوت: بله، واضح است که این کار به نفع استرالیا بود.

سقراط: اما این را هم یاد است که اکثریت

استرالیایی‌ها مخالف آن بودند. این اصلاً به نفع

آن‌ها نبود که نیروهای نظامی برای مبارزه و کشته

شدن به جنگی فرستاده شوند که بر این بود که

ایا یک کشوری فلان سلاح را دارد یا نه که به هیچ

همین کار را می کند.
ابوت: بله! اما بیمه سلامت مهم است؛ چون بر چیزهای ناخوشایندی که ممکن است در آینده شاق بیفتند اثر می گذارد.
سرفراط: و این مالیات بر سوختهای کربنی؛ ایا این هم قرار است بر چیزهای ناخوشایندی که ممکن است در آینده اتفاق بیفتند اثر پذیرد؟
ابوت: خب، بعضی‌ها این طور می‌گویند.
سرفراط: بله؛ و به گمانم برای اغلب مردم تشخیص مفید بودن یا نبودن این مالیات کار سختی است.
آن‌ها درباره این موضوعات تا حدودی سردرگم‌اند.
ابوت: بله، فکر می‌کنم که همین طور است. برای همین است که آن‌ها نیاز به یک رهبری قاطع دارند.
سرفراط: کاملاً.
ابوت: حالا که به این مورد اشاره کردی، بگذار بگوییم که مردم در مورد خلی از مسائلی که به این موضوع مربوط می‌شود، سردرگم‌اند. آن‌ها فکر می‌کنند چون اکثربت داشمندان می‌گویند که انتشار کردن موجوب گرم شدن کره زمین می‌شود، پس باید حق با داشمندان باشد. این یک سردرگمی دیگر است. ممکن است داشمندان اشتباه کنند.
سرفراط: و این موضوع را باید به مردم توضیح داد.
ابوت: بله، من هم همین کار را کردم.
سرفراط: پس مهم است که به مردم کمک کنیم تا در مورد مسائل مهم از سردرگمی درپیابیم.
ابوت: کاملاً همین طور است.
سرفراط: خب، وقته من سعی می‌کنم تا افکارم را درباره مسائل مختلف منسجم کنم، با دیگران صحبت می‌کنم و این به آن‌ها هم کمک می‌کند تا افکارشان منسجم شود. صحبت کردن راه بی‌نظیری برای بیدا کردن سردرگمی‌ها و کمک

اما فقط یک مورد کوچک مانده که سر در نمی‌آورم.
ابوت: (دلخور) خب؟
سرفراط: تو گفتی که فلسفیدن یک نفع شخصی است؟
ابوت: بله، درست مثل دوچرخه سواری کردن من.
سرفراط: وقتی تو دوچرخه سواری می‌کنی هیچ‌کس دیگر از آن نفعی نمی‌برد. درست است؟
ابوت: خب، شاید فقط آن کسی که این دوچرخه را به من فروخته.
سرفراط: بله؛ اما آن هم یک منفعت شخصی بوده.
درست است؟
ابوت: بله.
سرفراط: اما فلسفیدن من فقط برای من مفید نیست، بقیه هم از آن سود می‌برند.
ابوت: (با شک) آره؟ مثلاً چگونه ممکن است بقیه هم از آن سود ببرند؟
سرفراط: خب، گمان می‌کنم که مردم اغلب در مورد خلی از مسائل سردرگم‌اند، به خصوص موارد پیچیده‌ای مثل دین، مسائل اخلاقی و نظیر آن.
ابوت: واقعاً این موضوعات که به نظر من خیلی ساده‌اند.
سرفراط: بی‌شک؛ اما تو استثنائاً شخص باهوشی هستی. هر چی باشه، الان تو مسئله پیچیده منافع عمومی را برای من روشن کردی.
ابوت: بله، واقعاً همین طور است.
سرفراط: اما اغلب مردم به اندازه تو باهوش نیستند.
برای مثال یک موضوع سیاسی را در نظر بگیر؛ مثلاً: مالیات بر سوختهای کربنی^۱. این خیلی موضوع پیچیده‌ای است.
ابوت: فکر نکنم، فقط هزینه زندگی را بالا می‌برد.
سرفراط: شاید این طور باشد؛ اما بیمه سلامت هم

رغم اینکه تنها تعداد محدودی از استرالیایی‌ها بیمار وی هستند.
ابوت: بله، برای اینکه تعداد بسیار زیادی پزشک هستند و مجموعاً همگی آن‌ها به نفع عموم مردم عمل می‌کنند.
سرفراط: آقای ابوت عزیز، من سیاست‌مدار باهوشی مثل تو نبیشم، من فقط یک آدم معمولی هستم، تو است که تنها من از آن لذت می‌برم؛ بنابراین این کار برای منفعت شخصی من است.
ابوت: بله، این فقط یک موضوع شخصی است.
سرفراط: و مردمی که از آن سود بردند عراقی‌ها بودند.
ابوت: بله.
سرفراط: نه مردم استرالیا.
ابوت: نه.
سرفراط: پس اشغال عراق در جهت منافع عمومی نبود.
ابوت: نه، نه دقیقاً.
سرفراط: اما منافع عمومی همان منافع ملی است؟
ابوت: بله.
سرفراط: به ژوپیتر قسم که این استدلال غریبی است. منافع عمومی واقعاً که چیز عجیبی است.
ابوت: در یکی، من درگیر منافع خودم هستم و در دیگری، درگیر منافع همگان به صورت یک جمع واحد به اینشتن نمی‌خورد، بگذار یک بار دیگر برایت توضیح بددهم.
سرفراط: سراپا گوشم.
ابوت: منافع عمومی هر آن چیزی است که در جهت بهزیستی مردم به مثایه یک کل باشد و نه صرفاً یک شخص یا یک گروه ذی نفع کوچک.
سرفراط: آهان، فهمیدم؛ پس اگر دکتری به طبابت دیگر از تو پرسیم؟ فکر می‌کنم موضوع را متوجه شدم؛ می‌پردازد، کار او در جهت خیر همگان است، به

شرکت‌ها کمتر است.

سقراط: شاید؛ اما آن‌ها حقوقی می‌گیرند که از حقوق اغلب استرالیابی‌ها خیلی بیشتر است. مزایایی از قبیل سفر و غذای خوب دریافت می‌کنند. مقررات سخاوتمندانه‌ای هم در انتظارشان است. آن‌ها در موضع قدرت و شهرت‌اند، به همین دلیل نفوذ زیادی دارند؛ وقتی که دیگر سیاست‌مدار نیستند با استفاده از نفوذشان مشاور، مدیر شرکت‌های تجاری، سفیر و مانند آن می‌شوند.

ابوت: بله، و با توجه به کاری که انجام می‌دهند حقشان است.

سقراط: بی‌شك، بی‌شك؛ اما این چیزها یقیناً جزئی از منافع شخصی‌اند، مگر نه؟ پرداخت پول به حساب بانکی یک سیاست‌مدار مثل پرداخت پول برای بهبود سیستم آموزشی در مدارس حومه‌های

برای رهایی از آن‌هاست.

ابوت: می‌فهمم.

سقراط: پس کاری که فیلسوفان انجام می‌دهند در جهت منافع عموم است.

ابوت: خب، نه واقعاً نه به اندازه افرادی واقعاً مفید

و مهم مثل وکلا، کشیش‌ها و سربدیران روزنامه.

سقراط: اما چطور اقای ابوت؟ اگر بخواهی با شخصی درباره موضوعی صحبت کنی، بهتر این

است که آن شخص توجهش معطوف به درآمد یا

منفعتی باشد یا نسبت به آن می‌تفاوت باشد؟

ابوت: معلوم است، کسی که توجهش اصلاً معطوف به درآمد یا منفعتی نباشد، در غیر این صورت هر چه بگوید جانبدارانه خواهد بود.

سقراط: کاملاً همین طور است؛ اما سربدیران روزنامه می‌خواهند روزنامه بفروشند، کشیش‌ها می‌خواهند که تو مسیحی باشی و وکلا از تو بول می‌گیرند. پس جماعت‌بی طرفی نیستند.

ابوت: نه فکر نمی‌کنم.

سقراط: و فیلسوف‌ها؛ آیا آن‌ها به دنبال درآمد یا منفعتی همانند آن‌هایند؟ آیا می‌خواهند چیزی به تو بفروشند، تو را به مذهب یا چیز دیگری وا دارند، از

طریق تو کسب درآمد کنند؟

ابوت: نه، آن‌ها به لحاظ اجتماعی نسبتاً به درد نخورند.

سقراط: خب، آقای ابوت به نظر می‌رسد که در مورد برخی چیزها دچار سردرگمی شده‌ای.

ابوت: چطور؟

سقراط: به توافق رسیدیم که صحبت کردن با فیلسوفان خوب است، چون به واضح شدن بعضی موضوعات پیچیده کمک می‌کند، طوری که آنچه باید انجام شود واضح‌تر می‌شود، مگر نه؟

ابوت: (سر تکان می‌دهد).

سقراط: و باز به توافق رسیدیم که در صحبت کردن با مردم درباره چنان موضوعاتی بهتر است با کسانی صحبت کنیم که به دنبال درآمد یا منفعت خاصی نیستند.

ابوت: (درباره سر تکان می‌دهد).

سقراط: اما چطور اقای ابوت؟ اگر بخواهی با شخصی درباره موضوعی صحبت کنی، بهتر این

است که آن شخص توجهش معطوف به درآمد یا

منفعتی باشد یا نسبت به آن می‌تفاوت باشد؟

ابوت: معلوم است، کسی که توجهش اصلاً معطوف به درآمد یا منفعتی نباشد، در غیر این صورت هر چه بگوید جانبدارانه خواهد بود.

سقراط: کاملاً همین طور است؛ اما سربدیران روزنامه می‌خواهند روزنامه بفروشند، کشیش‌ها می‌خواهند که تو مسیحی باشی و وکلا از تو بول می‌گیرند. پس جماعت‌بی طرفی نیستند.

ابوت: نه فکر نمی‌کنم.

سقراط: و فیلسوف‌ها؛ آیا آن‌ها به دنبال درآمد یا منفعتی همانند آن‌هایند؟ آیا می‌خواهند چیزی به تو بفروشند، تو را به مذهب یا چیز دیگری وا دارند، از

طریق تو کسب درآمد کنند؟

ابوت: نه، آن‌ها به لحاظ اجتماعی نسبتاً به درد نخورند.

سقراط: خب، آقای ابوت به نظر می‌رسد که در مورد برخی چیزها دچار سردرگمی شده‌ای.

ابوت: چطور؟

سقراط: به توافق رسیدیم که صحبت کردن با فیلسوفان خوب است، چون به واضح شدن بعضی موضوعات پیچیده کمک می‌کند، طوری که آنچه باید انجام شود واضح‌تر می‌شود، مگر نه؟

حکمت اسلامی

منابع غیربرتر

غربی سیندی، یا بهبود امید به زندگی بومیان استرالیا نیست.
ایوت: خب؟
سقراط: پس کار آن‌ها به عنوان سیاستمدار برای منافع شخصی‌شان است.
ایوت: پس باید باشد؛ اما کار آن‌ها برای منافع عموم هم هست. قبلاً که به تو گفتم.
سقراط: اما این را هم گفتی که کار کردن برای منافع عموم یک چیز است و کار کردن برای منافع شخصی چیز دیگری است. این‌ها چیزهایی کاملاً متمایزند. اگر یکی را انجام می‌دهی نمی‌توانی دیگری راه انجام دهی.
ایوت: (مکث می‌کند) آره، او، خب... اینجا یک چیزی اشتباه شده؛ اما نمی‌توانم دقیقاً بگویم که چیسته
سقراط: شاید این است؟
ایوت: چی؟
سقراط: گرچه آن‌ها بابت کاری که انجام می‌دهند درآمد خوبی دارند، ولی آن‌ها برای آن درآمد نیست که کار می‌کنند. این درآمد تنها نتیجه کار آن‌هاست.
ایوت: درباره چی حرف می‌زنی؟ منظورت را نمی‌فهمم.
سقراط: خب، فرض کن که تو می‌خواهی از شریک دیکتاتور خلاص شوی و برای اشغال یک کشور نیروی نظامی می‌فرستی. در جریان این اتفاق برخی از نیروهای نظامی می‌میرند؛ اما تو نیروهای نظامی را برای کشته شدن به آنجا نمی‌فرستی. تو این کار را برای برکناری یک دیکتاتور انجام می‌دهی.
همان طور که می‌گویند، مرگ نیروهای نظامی یک نتیجه ناخواسته است.
ایوت: خب، آقای سقراط، تو باعث تعجب من شدی. با

این تفاسیر فکر می‌کنم که این فلسفه — یا هر کاری که تو می‌کنی — کاملاً کار مفیدی است. دقیقاً درست گفتی. تا حالا این رانقهمی‌بودم یک سیاستمدار تها برای خدمت به مردم کار می‌کند و این صرفاً نصافی است که بایش درآمد را فراخواست.
سقراط: پس این درآمد به نوعی یک نتیجه جانی است. یک جور نتیجه ناخواسته.

ایوت: حقیقتاً.
سقراط: آقای ایوت عزیز، به نظر می‌رسد که تو هر چیز دیگری را که در ک کنی، همکاران خود را درک نمی‌کنی.
ایوت: منظورت چیه؟

سقراط: خب، تو واقعاً فکر می‌کنی که همکارانت نمی‌خواهدن [با اصرار ندارند] که آن درآمد را داشته باشند؟

ایوت: معلوم است که نه. اینکه احمقانه است.

سقراط: این ایده احمقانه که خودت کمی قبل تر گفتی درست بود؟

ایوت: (ساکت است)
سقراط: گرچه آن‌ها بابت کاری که انجام می‌دهند درآمد خوبی دارند، ولی آن‌ها برای آن درآمد نیست که کار می‌کنند. این درآمد تنها نتیجه کار آن‌هاست.
ایوت: درباره چی حرف می‌زنی؟ منظورت را نمی‌فهمم.

ایوت: خب که چی آقای سقراط؟ من آدم پرمشغل‌های هستم، وقت نگرانی برای این جزئیات را ندارم.

سقراط: اما مگر تو به من نگفته که اگر کسی مفهوم منافع عمومی را نفهمد تباید نخست وزیر شود؟

ایوت: بین، من کارهای مهم‌تر از بحث با تو دارم. از سر راه من برو کنار.

(سقراط را به کناری می‌زند. سوار بر دوچرخه از روی پای سقراط راه می‌پیوندد.)

سقراط: آخ!